

ХЭЛЭНЭЙ ЭРХЫН ТУНХАГ

Олон улсаа ПЕН-клуб (бэшэгшэдэй клуб) дэлхэйн уран зохёолшодые нэгэдхэжэ байна. 15 жэлэй урда Барселона хотодо Олон улсаа ПЕН-клубай Оршуулга, хэлэнэй эрхын хорооини Хэлэнэй эрхын түхөөмэл тунхаглалые түрүүшынхиеэ олоной хонорто зарлахан байна. Мүнөө Жирон хотодо хурахан мүн хороон хадаа тус Түхөөмэл тунхаглалай Тунхагые арбан гол заршамаар зарлаханиинь иимэ юм.

1. Юртэмсын олон хэлэн болбол хүн түрэлхитэнэй ниитын үб баялиг мүн. Энэнээ сэгнэжэ, хамгаалха ёготой.
2. Алибаа хэлэ, соёлые хүндэлхэ ябадал болбол бүхы дэлхэйн хүн зон хоорондоо эб найрамдалтай, энхэ тайбан, бэе бээ зүб ойлгожо ябахын нуури мүн.
3. Хүн бүхэн хэлэндэ ороходоо, тэрэ хэлээр дуугардаг зоной дунда өөдөө боложо хүмүүжэхэдэ нурадаг. Тэдэл зоной дунда тэрэ хүн түрэжэ, хэлэндэ орожо, хүлөө дүрөөдэ, гараа ганзагада хүрэнэн, өөрын гэхэ соёлтой, минии гэхэ бодолтой болоһон юм.
4. Олон янзын хэлэн, ханахан бодоһоноо элирхэйлхэ элдэб аргань ганса харилсаанай хэрэглүүр бэшэ, мүн ямарбаа хүнэй хүн шанарайн хүгжэн болбосорхо, соёл эзэмшэхэ оршон болодог.
5. Нэгэ хэлээр хэлэлсэдэг бүлэг зон түрэнэн нютагтаа эхэ хэлээ албан ёһоной хэлэн болгон ашаглаха эрхэтэй.
6. Нургуулидахи нургалтань нютаг ороной харилсаанай хэлэнэй нэрэ хүндые дээшэлүүлхэдэ хуби нэмэриее оруулжа байха ёготой.
7. Арад зон ниитээрээ олон янзын хэлэ барагсаалан мэдэжэ байхань зүйн хэрэг. Иихэдээ оюунай нүдэн нээгдэжэ, хари хэлэтэй зониие найнаар ойлгохо, мүн эхэ хэлээшье хайн мэдэхэ болоно.
8. Дэлхэйн олон соёлой хүрээндэ бии болоһон агуу зохёолнуудые оршуулха ябадал хадаа хүнүүд бэе бээ улам хайн ойлгожо, хүндэлжэ ябахадань тон шухала зүйл болоно.
9. Олондо мэдээсэл тарааха хэрэгсэл болбол олон хэлэтэ юртэмсье нурталшалжа, хүн зондо танюулжа, олон хэлэтэ юртэмсын үзэл ханаанай нэрэ хүндые саашань дэлгэрүүлхэдэ, тон шухала хэрэглүүр болоно.
10. Өөрынгөө хэлээ хэрэглэхэ, хамгаалха эрхые Нэгэдэнэн Үндэһэтэнэй Байгуулгаһаа хүнэй үндэнэн эрхэ гэжэ танин зарлаха ёготой.